

კარიკატურებიანი ჟურნალი 1907—1908 წ.წ.

- ხუმარა
- ოხუნჯი
- ცეცხლი
- მასხარა
- ზურნა
- ეკალი
- ბზიკი

Handwritten notes in red ink:
 სეი ხიბუმი
 1907 წ.წ.
 5/25

ბზივი

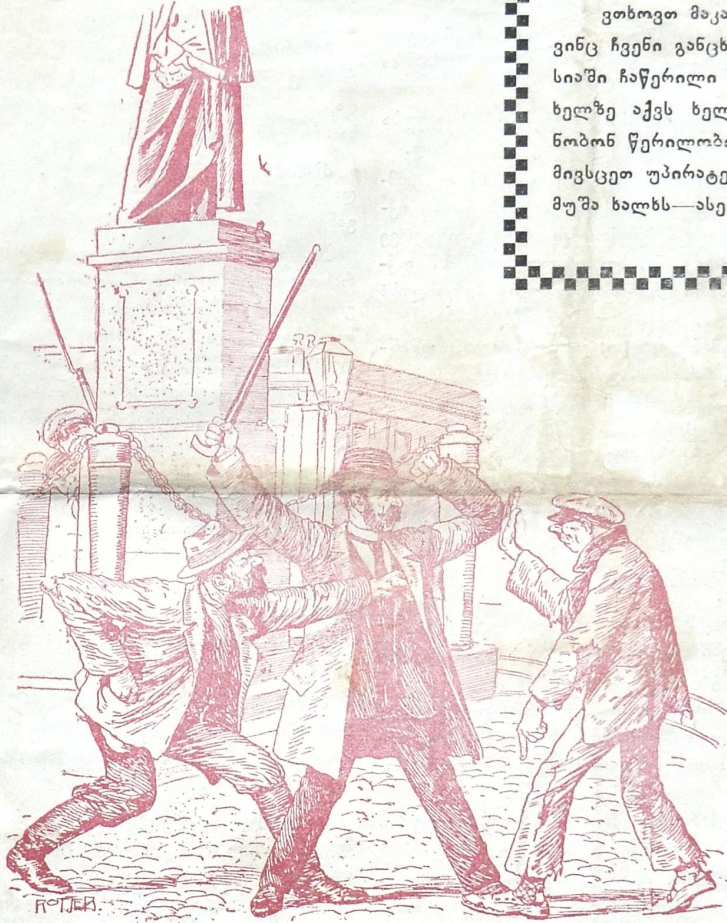
№ 1

„ბზივი“ იუმორისტული წერილების კრებულია. რედაქცია თხოვს თანამშრომლებს, გამოგზავნონ მასალები შემდეგი ადრესით: **Контора о-ва „Ахалпшени“ на дворцовой ул. домъ дворянства № 126, С. Гачечиладзе.**

1907
107

ვთხოვთ მაკაროვის ადგილებში იმ ხელის მომწერო, ვინც ჩვენი განცხადების სიაში მოექცა, თუ ვინმეა ამ სიაში ჩაწერილი უძრავი ქონების პატრონი, ან სხვის სახელზე აქვს ხელი მოწერილი, ან შეძლებულია, გვატნობონ წერილობით მაი სახელი და გვარი. ჩვენ უნდა მივსცეთ უპირატესობა უბინაო და თფილისში უმამულო მუშა ხალხს—ასე გვქონდა გამოცხადებული „სუმარაში“.

ამბ. „ახალშენი“.

ჯიბგირების ოინი.

ჩამი თავგადასავალი.

ერთ ქუჩაზე მივდიოდი, წინ შემომხვდა პატრულები; გამიჩხრიკეს ჯიბები— შეიქნენ გულ ნაკულულები.

მეორეში გადავედი, შემეფეთა ბოქაული,

დამიყვირა: „რუკი ვერბო!“ კილამ გამეპარა ხული.

უბნის ზედამხედველი მჩხრეკს, კონდახით მცემს „გოროდოვი“, „პოპოზნიკი“ ცხვირში მირტყავს: „ვინ ხარ? შვილი, ძე, თუ ოვი!“

როს გაიგეს ვინაობა, წამატორის „უზასტკანი“;

პროტოკოლი შეადგინეს, ბევრიც მირტყეს კეტი თავში.

დამამწყვდიეს ბნელ საკანში; იქ მამყოფეს სამი ღამე. მეოთხე დღეს ბოქაულმა მკითხა მხოლოდ სამი რამე?

ესდეკი ხარ— ჩამოგახრჩობთ, ესერი ხარ— დაგვერეტავთო, პატრიოტი თუ ბრძანდები, ჩვენს სიაში ჩაგვხედავთო.

გადასინჯეს „სპისოკები“, ეს ეკებში ვწერებდით, „პრაპაგანდას“ ვინ მკმარებს, „ტერორებში“ ურვევიარ“.

მომაცოლეს მატრახები ურკინო და რკინიანი; მცემს „პრისტავი“, მცემს „სტო-ულოფო და ხიშტიანი. | რუკი“;

თავი მიკრეს კამენდატში აქაც მგვემეს, მტანჯეს, მცემეს; მარწუხებით ხორცსა მგლეჯდენ და შავი ღლე დამაყენეს.

ეხლა ვზივარ ციხეშია; არ მაკლია სმა და ქამა. ვითამ ამით უშაშინონ?! ისე უტხონდებათ მამა!!!

ონიშიმ.

სჯულდება დიდისა მის სტალინისა ზღუდესა მას პეტრეს ქალაქისასა.

ღ განხდა ბრძანება კეისრისა პირსა ყოვლისა ქვეყნისასა, რათა შემოკრებენ პეტრეს ქალაქის ზღუდესა კილით კილითაგან ყოველნი რჩეულნი ერისანი მოსვენათ სჯულისა მის, რომელი მოსცნა მათ კეისარმან და უბრძანა აღსრულებად მისსა. ხოლო ერმან მან წარგზავნა მუნ რჩეულნი თვისნი და მოსცნა მათ სჯული თვისი, რათა აღსრულონ სიტყვა იგი წინასწარმეტყველისა, რომელსა იტყვის: „აჲ ესერა წარგვლენთ თქვენ, რათა მოიმოწაფოთ და მწყსოთ ერი თქვენი და ნათელს სცეთ მათ სახელითა რევოლიუციისათა და სოციალიზმისათა და რესპუბლიკისათა, რამეთუ უსჯულოება ქურუმ-მთავარია მათ და მსახურთა ეშმაკისათა აღმატენს თავთა ჩვენთა და აღივსო ქვეყანა ესე სისხლითა და ცრემლითა.“ ხოლო მორავენი რა რჩეულნი იგი ზღუდესა მას აღთქმისასა, რომელსა ეწოდებენ პეტრეს ქალაქათ და შემოკრებენ სახლსა მას სახელით „დუმისასა,“ რომელ არს თარგმანებით „ქონი,“ კაცი ვინმე ქურუმთ მთავოთაგანი, რომლისა სახელი სტალინი აღიდა თხემისა აღვილსა, აფრქვევის ბაგეთაგან ცეცხლსა და ხმითა საყვირისათა ეტყვიდეს რჩეულთა მათ: „რად აღირძენთ წარმართნი და ერმან იძრახა შური?“ ხოლო რჩეულნი იგი სდუმდეს და მჯდომარენი ვითნიმე მარჯვენით, ვითნიმე მარცხენით და ვითნიმე პირისპირ თხემისა აღვილსა, რომელსა ეწოდებენ „ცენტრი,“ უსმენდეს ქურუმთ მთავარსა მას და რაემს ქურუმთ მთავარი მოსცემდა მათ მცნებასა ათსა, ეპყრიეს ხელთა თვისთა მცნებისა ფიცარნი და სჯულსა კეისრისასა უპირდაპირედენ სჯულსა თვისსა. ხოლო რაემს ქურუმთ მთავარი აუწყებდა რჩეულთა ნებასა კეისრისასა, განერთხნა ჳერი დუმისა მის და ანგელოზნი არა წმიდანი ხითხითებდენ მათ ზედა და ესრეთ ვანრიხებულნი დიდი იგი სტალინი ვითარცა ჳერი და საყვირი ღაღადებდა:

I მე ვარ უფალი მინისტრ-პრემიერი თქვენი და არა იყენენ თქვენდა პრემიერნი უცხონი ჩემსა გარეშე.

მემარჯვენენი: ამინ და კირიელისონ!
მემარცხენენი: არა ეციოთ პრემიერნი, გარა პრემიერენტისა!

კადეტები: უმჯობეს არს ჩაქოლვა ჩვენი, ვიდრედა დაკარგვა პორტელებისა და არა ღირს ყოფად მისსა.

II არა ქმნეთ თავისა თვისისა კერპი, არცა ყოვლადვე მზავსი, რადენი არს საფრანგეთსა შინა პარლამენტ და რესპუბლიკა, არა თავყვანი სცეთ მათ და

არცა მსახურებდეთ მათ.
მემარჯვენენი: თვინიერ სამფეროვანი ღროშისა.

მემარცხენენი: თვინიერ წითელი ღროშისა.

კადეტები: თვინიერ 17 ოქტომბრის მანიფესტისა.

III არა მოილოთ სახელი უფლისა-თვითმპყრობელისა თქვენისა ამოსა ზედა.

მემარჯვენენი: გარნა პაგრომის მოწყობისა.

მემარცხენენი: არა გვივის ჩვენ თვითმპყრობელი და არცა ვეფუცეთ სახელსა მისსა.

კადეტები: სთქვა უგუნურმან გულსა შინა თვისსა: არ არს თვითმპყრობელ.

VI მოიხსენეთ დღე იგი 17 ოქტომბერი და წმიდა ჳყავთ იგი. I მაისსა იქმოდეთ და ჳქმენთ მას შინა ყოველივე საქმე თქვენი, ხოლო დღე იგი, 17 ოქტომბერი არს უფლისა თვითმპყრობლისა ჩვენისა.

მემარჯვენენი: ბელოსტოკის, კიშინევის, კრონშტადის, ოდესის და ყოველივე „ბოგრომები“ წმიდა იყავნ, ვითარცა მამა ჳეტეირი.

მემარცხენენი: 9 იანვარი, 29 აგვისტო, 22 ოქტომბერი, 18 დეკემბერი, მოსკოვის აჯანყება და ყოველივე რევოლიუციონური გამოსვლა იყავნ უქმ და დღესასწაულს, ვითარცა შობა და აღდგომა.

კადეტები: ყოველივე უმაღლესათ ნაბოძები უქაზების დღენი იყავნ დატულ და ჳვიენ ქეშმარიტათ.

V ჳატე ვეით თვითმპყრობელობასა ჩვენსა და სისხლის სამართალსა ჩვენსა, რათა კეთილი გვეყოს თქვენ და დღევრძელ იყოთ ქვეყანასა ჳედა.

მემარჯვ. რომელსა ახსენ ყურნი სმენად—ისმინენ.

მემარც. ჳატე ვეცემთ რევოლიუციასა, სოციალიზმსა და რესპუბლიკასა.

კადეტები. თავყვანი ესცემთ 17 ოქტომბრის მანიფესტსა და პორტელოთა მინისტრისათა.

VI არა კაც ჳკლათ.

მემარჯვ. გარნა „კრამოლნიკებისა.“

მემარც. გარნა ხულიგანთა და პოლიციელთა.

კადეტები. ყოველივე მკვლელობა იყავნ წყვეულ და კრულ აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე.

VII არა იპაროთ!

მემარჯვ. თვინიერ კრამოლნიკთა ქონებისა.

მემარც. თვინიერ ავითაცია-პრაპაგანდისა.

კადეტები. თვინიერ პორტელებისა. VIII არა იბრუშოთ!

მემარჯვ. თვინიერ კრამოლნიკთა ცოლთა და ასულთათანა.

მემარც. თვინიერ ფრეილინათათანა.

კადეტები. თვინიერ უმაღლეს წრის ბანოვანთა ასულთა და ცოლთა თანა.

IX არა ცილი სწამოთ მთავრობასა ჩვენსა წამებითა ცრუთათა.

მემარჯვ. სიმართლესა და მართლმსაჯულებასა მთავრობისა ჩვენისა ვხადოდეთ ყოველნი ერნი ქვეყანისანი.

მემარც. ვიტყვით ესერა ქეშმარიტებასა, რამეთუ იფლანგვის საცხოვრებელი ერისა და ინთხევის სისხლი უბრალოთა, რომელსა არა უჩნს დასასრულ.

კადეტები. უმაღ დადუნდეს ენა ჩვენი და მოსწყდეს სიცოცხლე ჩვენი, უკეთუ განვიზრახოთ მთავრობისა ჩვენისა ძვირი.

X არა გული ვითქვიდესთ დიკტატურისათვის ხელში ჩაგდებისა, არა გული ვითქვიდეთ მოსპობისათვის თვითმპყრობელობისა ჩვენისა მთავრობისა, არცა მოსპობათ სასახლის ხარჯთა მისთა, არცა ბიუჯეტისა მისისა, არცა სამხედრო-საველე-სასამართლოისა მისისა, არცა მხედრობისა მისისა მილიციით გარდაქმნისათ, არცა ფრეილინათა მისთა ცოლათ შერთვისა და არცა ყოვლისა მისთვის, რაიცა აქვნდნ მთავრობასა ჩვენსა და კაპიტალისტთა დიდისა და წმინდისა რუსეთისათა.

მემარჯვ. რომელსა აქენდეს მიეცეს და მიემატოს, ხოლო კრამოლნიკთა და ებრაცელთა მათ მიეღოს ქონება მათი და მიემატოს ხაზინასა ჩვენსა უჭიროსა.

მემარც. არა მხოლოთა „დუმითა“ მოხდების განძლომა ჩვენი, არამედ განვეცადნეთ, მძანო ჩვენო, დარღვევით სჯულისა ამის ჩვენთვის მანებელისა.

კადეტები. პორტელონი მინისტრისანი მოგვეც ჩვენ დღეს და მოგვიტევენ ჩვენ თანანადენნი ჩვენნი ვიბორგუსა შინა მომხთარნი, რამეთუ დღეს შენთანა ვართ და ღირს გვეყვენ სასუფეველისა შენისა ხილვათ.

და ვიდრედა იტყოდენ ამას მუნ მჯდომარენი რჩეულნი და ქურუმთ მთავარი, ვანრისხდა უფალი მათი და გარდამოუვლინა მათ რისხვა თვისი—მოიქცა ჳერი იგი „დუმისა,“ დანგრევით და განერთხნა იტაკსა ჳედა. ხოლო არავინ არა იქმნა მოკლულ და მეორესა დღესა სამადლობელსა პარაკლისსა გადხიდიდეს რჩეულნი განსვენებულთანი და ეშმაკნი ანგელოზისა სახითა უკმედენ მათ გუნდრუქსა და აღიდებდენ თვითმპყრობელობასა თვისსა თესლითი თესლამდე.

გაუმთავრის თათბირი.

მინდორია, კაკლის ძირას
თათბირი აქვთ ბაჭელებსა—
ვინ ვის უწყევს სამსახურსა
და ან ვინ რას აკეთებსა.

ლახვარი: მო, შემოკობით ძმანო, ჩემნო,

ყური უგდეთ ამ ამბავსა;
ყველამ საითათათა ვსთქვათ,
რაც გადაგებდა ამ წელს თავსა.
მე ბავშვი ვარ. მამაჩემი
მსახურებდა სინათლესა,
მაგრამ მისი ყოფა-ქცევა
ჯაშუშებმა გაიგესა,—
დაასმინეს მმართველ ხალხთან,
რომ სინათლე „ბუნტიაო“
და იმისთანა სანთელი
მარტო მუშებს უნთიაო!
მამიყემის სახლი, კარი,—
ყველაფერი გადაზხრიკეს
და რაღაცა ბოიკოტი
იმ ოხერში გამოზხრიკეს.
და ორ დღეში საწყალს სული
პირში აღარ დაუყენეს,
შეკრეს თოკით და საბრალო
თვის წინაპრებს გაუყენეს!..
მამაჩემმა მიანდრძა,
რომ მეც გაუყვე იმის კვალსა
და, რაც გინდა მომივიდეს,
ეუმსახურო სამართალსა.
ესეც მიხება, რომ ორ წელში
ორმოცამდე ჩვენი გვარი
სიმართლისთვის ჩამოახრჩვეს
და ჩემს მეტი არ ვინ არი,
რომ დაიცვას ჩვენი სისხლი,
თან მუშების ინტერესი.
აჲ მეც მამის ანდრძს ვიცავ,—
დღე და ღამე მათთვის ვცნენსი.

ისარი: მართალი ხარ! ბევრი შენი
წინაპარი აცევს ჯვარსა
და არც თუ ჩვენ გადაურჩით
უსამართლო სამართალსა!
მაგრამ შენთან შედარებით
ჩვენში მხოლოდ სამი მოკლეს
და მეც ვშიშობ, რომ მათსავეთ
უცებ დღე არ დაზიმოკლდეს.
აქეთაც ვარ, იქითაც ვარ,
არც მწვადსა ვწვამ, არც შამფურსა
და ამგვარი მელაობით
ვბოვებ სახრდოს, დღიურ პურსა!..

მიწა: ძმობილებო! მე რაღა ვსთქვა?
ან კი რა მაქვს მე სათქმელი?
უსუსური, პატარა ვარ,—
შემისრულდა ერთი წელი!
მამა ჩემი „გლეხი“ იყო—
თხოულობდა მხოლოდ მიწას;
ეს გაუგეს ჯაშუშებმა
და საბრალო მოსვენს იმ წამს.
დღეს მეც მამის ანდრძს დავდევი:
მიწა არის ჩემი მცნება!

მაგრამ მიწას არეინ მაძლევს,
მიტრუფდება მთლით ოცნება!..
ზაკაკაზი: სანამ პირში სული მიდგა
არ გადუხვეუ მე ჩემ გზას;
არ ვაფასებ სხვის ქორ-ხრიკებს,
არც თქვენ გეტყვით ჩემს ამბავსა.
მართალია, მე ჩვენ გვარში
მგონი მეორმოცე კი ვარ
და არც ჩემს თავს, არც თუ სხვისა
არაფრათაც არ ვარგვივარ!
მაგრამ თუ რომ გამიქირდა
და შევტყე საფრთხე მელის:
პოლიციას ქებას ვასხამ
და კარს ვუღებ სასუფეველის.

თფ. ფურცელი: მე გახლავარ ნეიტრალი,
პოლიტიკას არ ვმსახურებ;
არც თუ მიზნით დამისახავს,
რომ „კრამოლას“ ჩავაჩუქებ!
რას მიქვიან პოლიტიკა?!
მე რას მარგებს თქვენე ბუკობა!
მიზანია ჩემი—ფული,
იღვია—ორკოფობა.
მე მომიტხეთ: „გორინჩენი“
„კუხარკები“ და „ბონები“,
დანჯღრეული „პიანინო“,
„ღუხები“ და საბონები.

აკაკაზი:—მე რათ მინდა კრამოლების
უცნაური მოძრაობა?
არათ მიღირს კაცის სისხლი,
მეამბოხის ოჯახობა!..
მე ვმსახურებ „ბიურაკატებს“,
ჩინებს, „ტემლას“, „ორდენებს“
და, თუ ვინმე ვამაჯავრებთ,
ყველას ერთათ მოგსპობთ დღესა!..
მამაჩემი—„ასობა“
ბიძაჩემი ღენერალი—
და, თუ ვინმე შეუტრაცხყოფთ,
ვაი მაშინ თქვენე ბრალი!

(გამოჩნდება) **„გოლოს კაკაზა“:**
ვერ უყურებთ ამ საზიზღრებს,
როგორ თავი მოუყრით
და დღეს ჩვენი კანონები
სასაცილოთ გაუხდით?
როგორ ბედავთ, თქვე ბრყივებო,
უკანონო კრებას მართავთ
და „კაკაზსა“ ჩემ ძმით ნაფიცს,
უშვერ სიტყვას რომ უბედავთ?!
ჰე, შიკება, „ხულიგნებო“,
ჯაშუშებო, აქეთ მალეთ!
აბა ჩქარა—ყველა ამათ
ზურგს მათრახი მიაცოლეთ!..
(აქ კი ჩვენი ვახუთები
თითო-თითოთა იბაწვრინან
და ჩვენ დროში ყველა ამას
სამართალსა ეძახიან!)

ჩვენი „ბუიკი“ თანაურძნობს
ვახუთების ბედ-იღბალსა
და შორიდან გაიძიხის:
„ვაი ამ გვარ სამართალსა!..“

„დღეს თუ ხეაღე მეც მომეღოს
„ჩამოხრჩობა ან დახერცა,
„რადგანც თავის სიკვდილათა
„დღეს არაინ აღარ კვდება!..“
ონიმიზ.

სხარტულუბი.

პოლიციაში.

ბოქაული: ჰა!.. ეხლა შენ თავისუფალი ხარ? გისურვებ, შემდეგშიც პატიოსნათ გეცხოვროს.

ბოსიაკი: გამადლობთ, ჩემო ბატონო! გისურვებთ იმასვე თქვენც.

— შენ, მგონია, ნამდვილი პასპორტი არა გაქვს?

— არა, ბატონო, პასპორტი ნამდვილი და კანონიერიც მაქვს, მაგრამ ჩემი კი რა მოგახსენოთ.

— არა გრცხვენია: მიძინარს საათი ამო-ართვი?

— დამენანა, ბ-ნო, ვალეიძება.

სასამართლოში.

მსაჯული: უფალო კიტრატე, თქვენ გაბრალდებენ საათის ჯიბიდან ამორთმევას!.. სთვლით თქვენს თავს დამნაშავეთ, თუ არა?

ბრალდ. შეცდომით მომივიდა, ბ-ნო მსაჯულო...
მსაჯული: როგორ თუ შეცდომით?

ბრალდ. სწორეთ შეცდომით, ბატონო! მე საფულეს ვეჭებდი, ხელში კი საათი მომიყვა.

მსაჯული. მიკვირს ღმერთმანი, განათლებული კაცი ხართ და როგორ შეცდით, რომ თქვენ ცოლს ბოთლიც სროლეთ.

ბრალდ. ბ-ნო მსაჯულო, თქვენ ჩემ ცოლს იცნობთ?..

მსაჯული. არა...
ბრალდ. მიტომაც ამბობთ მაგას. თქვენ რომ იცნობდეთ მას, გაგიკვირდებოდათ, რატომ ბოთლის მაგივრათ ჩაფი არ ვესროლეთ.

ბრალდ. მიტომაც ამბობთ მაგას. თქვენ რომ იცნობდეთ მას, გაგიკვირდებოდათ, რატომ ბოთლის მაგივრათ ჩაფი არ ვესროლეთ.

მსაჯული. უნდა გითხრათ, რომ ნამეტანი გარყვნილი კაცი ამოგირჩევიათ თქვენ თანამშრომლათ—ციმბირიდან ბარე ოთხჯერ არის გამოკეცული.

ბრალდ. უკაცრავათ, ბ. მსაჯულო, ძალიან ვეცადე ამ საქმისთვის პატიოსანი კაცი მენახა, მაგრამ ვერ ვიშოვნე.

მსაჯული. თქვენ ორში ერთი სასჯელი მოგვკლით—ან ექვსი თვით ციხე, ან სამუშაო სახლი.

ბრალდ. ეგ, როგორც თქვენ აღმატებულიებას ნებავს, ისე ვაღამიწყვიტეთ. განსაჯეთ თქვენ თავზე და ისე... ჩემო ბატონო.

დახეთ უბედურ პურიშევიჩის: იწყველის ბედსა და თან მიათრევს გოლოცინის გამოძეულ უესტსა.

ჩაჩანაპი ძმის კალენდარი.

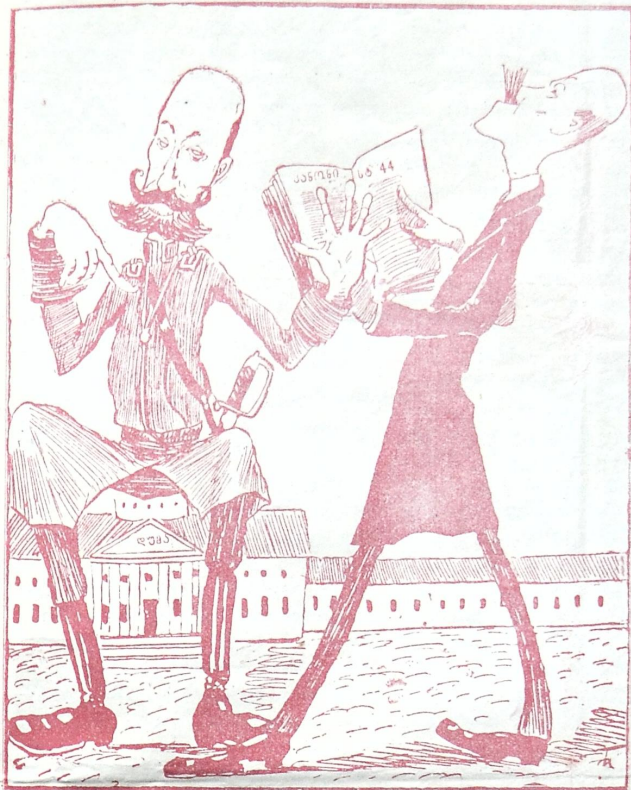
პიზაში ცხოვრობდა მომრიგებელი მოსამართლე, რიჩარდო და კინციკა, კაცი უფრო დაჯილდოებული სულიერი მხარით ვიდრე ხორციელით. უნდა ვიფიქროთ, რომ იმას ეგონა თითქო ცოლსაც ართობდა და აინტერესებდა აგივე საქმე, რაც ქმარს: ის იყო შეძლებული კაცი და ვინაიღვან საშუალება ჰქონდა, დიდი ხანია რაც ეძებდა ცოლს, მაგრამ ისეთს, რომ ლამაზიც ყოფილიყო და ახალგაზდაც. მაგრამ თავის თავისთვისაც რომ მიეცა ისეთი კეთილი რჩევა, როგორსაც არა ერთხელ ამღევდა ხოლმე ის სხევებს, ასეთი ცოლის თხოვიდან მას უნდა ძალიან შორს დაექირა თავი. მისი საქმე მოეწყო: ვიღაც ლოტო გვალანდში მიათხოვა მას თვისი ქალიშვილი ბარტოლომეა — საუკეთესო და ცუგრუმელო გოგონა პიზისა, სადაც არა ერთს და ორს შეხედდებოდა ხელიკივით დღაკენიას ღ დაუდგომელს.

გაღიხადეს მდიდრული ქორწილი და მომრიგებელმა მოსამართლემ დიდის ამბით შემოიყვანა თავის ოჯახში ახალგაზდა ცოლი. ცუდ მდგომარეობაში ჩავარდა ჩაჩანაპი მოხუცი ქორწილის პირველ დამსვენებელს. ძალიან ხველი კაცი იყო, სუტი, როგორც იტყვიან ხოლმე, სული ბილით უკავიაო. გამსაყვანებელმა შრომამ ისე დაქანცა, რომ მეორე დღეს მის მოსაბრუნებლათ საქირა შეიქნა ღვინო, წამალი და სხვა საშუალებანი. აი, აქ კი ჩაუკვირდა ბატონი მსაჯული თვის ძალსა და ღონეს და უწინდებულად ზერეღედ აღარ ეკიდებოდა მას. სხვა გზა რომ აღარ იყო, ახლა კი დაუწყო თვის ახალ-გაზდა ცო-

ლს კალენდრის სწავლება, რომელიც ახლად მოსწავლე ბალებსაც თუ გამოადგებოდა (ეს კალენდარი ალბათ კ. თავართქილაძის შედგენილი იქნებოდა). იმის ახსნის თანახმად ერთი დღეც არ იყო წელიწადში, როცა ერთი უქმე კი არა, რამოდენიმე წმინდანის დღესასწაულიც არ იყო. უქმეების პატივ-საქვლად კი ცოლ-ქმარს, რასაკერვლია, უნდა ყოველ ძალღონით დაეცვათ წესი მარხულობისა. უქმეებს მოყვებოდა მარხვა-სინანულის დღეები. მას კიდე სხვა და სხვა წმინდა მოციქულების წინა დღეები, ამას დერთებოდა პარასკევი, შაბათი, უქმე ძალი კვირა, მთელი დიდ-მარხვა, შვიარის ამოსვლა და რა არ გინდა კიდე! ცოლ-ქმარის ლოგინში გამეუფდა იგივე ვადის გადადება და დროს გაქიანურება, როგორიც ხდება ხოლმე ჩვენს მშვენიერ სამოქალაქო საქმეების გადაწყვეტაში. საცოდავი ახალ-გაზდა ცოლის გულ-საკლავად, რომელსაც ძლივ-ძლიობით თვეში ერთხელ ნამცეციც თუ ხედებოდა, ასეთი ჩვეულება დაებედა ქმარს. ამასთანავე გაფაციცებით აღდევნდა თვალ-ყურს თავის ცოლს, რომ მისთვის არ აეხსნათ ისევე კარგათ, თუ რომელი იყო საქმის დღეები წელიწადში, როგორც ქმარი უნუსხავდა უქმე დღეებს.

აი, ერთხელ ზაფხულის პაპანაქების დროს ბატონი რიჩარდო წაბრძანდა დროს გასართობად თვის ერთ მშვენიერ მამულში, მონტე-ნეროს მახლობლად, რომ აქ სუფთა ჰაერში რამდენიმე დღე ეცხოვრა; თავისი მშვენიერი ცოლიც თან წაიყვანა. აქ, რომ რამე ესიაშოვნებინა ცოლისათვის, გამართა მან თევზზე ნადირობა. ამ ნადირობის საყურებლად წავიდნენ

ორი ნავით — ერთში ქმარი იჯდა მეტეფეებთან, მეორეში კი ცოლი და რამოდენიმე ქალი კიდე მასთან. ისე გაიტაცა იგინი ამ გასართობმა, რომ ვაიარეს რამოდენიმე მილი, თვისდა შეუქმნველად გავიდნენ ღია ზღვაში. იმ დროს, როცა მთელი მათი ყურადღება მიქცეული იყო თევზის ჭერაზე, უეცრათ გამოჩნდა ვენ-თქმული მეკობრის გემი, პავანინო და მარესი. იმან დაინახა თუ არა ნავეები, გამოექანა პირდაპირ მათკენ; თუმცა ნავეებმა დააპირეს თავის შველა, მაგრამ პავანინო მაინც წაიწია იმ ორ ნავთავან ერთს, სადაც ისხდნენ ქალეგი. მოატანა თვალი მსაჯულის მშვენიერ ცოლს და კიდევ აღარაფერი მოინდომა მისი დაბატონების მეტი ბან რიჩარდოს თვალ წინ, რომელიც ამ დროს კიდევ მისულიყო. მან ასწია, შეაგლო თვის გემში მისი ცოლი და წაიყვანა. ვერ წარმოიდგენდა კაცი იმ გამწარებას, როგორც გამოიარა ამ დროს მსაჯულმა, რომელიც ქმარი რაა. იმასაც არ აკარებდა თავის საყვარელ ცოლს. განაცხადა მან საჩივარი ბოროტგამძრახველ მეკობრეებზე პიზაში და სხევაანაც, მაგრამ ამოღ, ვინაიღვან არ იცოდა, ვინ იყო სახელდობრ, ვინც მოსტაცა მას ცოლი და არც ის იცოდა, თუ სად წაიყვანა. პავანინო კი თავის მხრით, რომ ნახა თუ რა გასაოცარი ლამაზია მოტაცებული ქალი, მეტის მეტი კმაყოფილი დარჩა თვისის ბედისა და ვინაიღვან მას ცოლი არ ჰყავდა, გადაწყვიტა, რომ ლამაზი არსება თან ყოლებოდა. ქალი ცხარე კრემლით სტიროდა, პავანინო კი სინახით ანუგეშებდა მას. რიედესაც დაღამდა, მეკობრე დარწმუნდა, რომ სიტყვით ნუგეშინის ცემა

— თქვენ, ქალო, კეთილსამედობის მოწმობა უნდა მოგცეთ?—არასოდეს!

— ნება მიბოძეთ, გკითხოთ—რა მსახეზია.

—ის მიზეზი გახლავსთ, რომ მამაშენი და გაბონი ერთ სემინარიაში გაიზარდნენ მაშასადამე მამაშენი საეპუკო ზირია და რა თქმა უნდა ამის შემდეგ—არც თქვენ იქნებით კეთილსამედო.

კანონიკ მე ვარ და სამართალიც!

არ სჭირდა, საქმით შეუდგა ქალის გართობას: კალენდარი რათა ხანია დაკარგოდა მას და ამიტომაც სუყველა უქმედლე, მარხვა და სხვა კაი ხანია მის ნახსოვრობიდან გამოფრენილიყვენ. ამ რიგად ისე შეაქტია და გაართო მან ახალ-გაზდა ლამაზი, რომ სანამ მონაკოში მოაწევდენ კიდევ დაავიწყა თავისი მსაჯული ისე, როგორც მისი კანონები, კალენდარი, მარხვები და მშვენიერადაც შეეწყო პაგანიოს. პაგანიონომ მოიყვანა იგი თუ არა მონაკოში გარეშე მისა, როგორც დღისით ისე ღამით, როგორც სიტყვით, ისე საქმით არ აკლებდა ნუგეშს, კარგ პარტიშიაც ჩააგდო და კიდევ ეპყრობოდა ისე, როგორც კანონიერ კოლს. რაოდენიმე ხნის შემდეგ ბატონ რიჩარდომდიაც მიახწია სმებმა იმის შესახებ, თუ სად იმყოფებოდა მისი ცოლი. აღარაფერი ისე არ უნდოდა მას, როგორც კოლის უკან დაბრუნება. ვინაიდანაწ მან იცოდა, რომ სხვისი ხელით და

პირით არასფერი ვაკეთებდებოდა მისი სასარგებლო ისე, როგორც საკუთარი ღონით, თითვან წავიდა მონაკოში კოლის საძებნელით. მზათ იყო, რასაც ითხოვდენ, მიეცა და ვამეყვიდა იგი. თქმა და ქნაც ერთი იყო—ვამეგზავრა გემით მონაკოში. მივიდა — ქმარმა დაინახა კოლი, კოლმა კიდევ ქმარი. საღამოზე ქალმა უთხრა პაგანიოს, რომ დაინახა თვისი ქმარი და ისიც არ დაუფიცა, თუ რისი ჩადენა აქვს აზრად. მეორე დღეს დილით ბატონმა რიჩარდომ, ნახა თუ არა პაგანიო, გაეცნო ას ხელადაც დაუფეგობრდა; პაგანიონომ იი ისეთი სახე აჩვენა, თითქოს სრულიადაც არ იცნობდეს მას და მოუთმენლად ელოდა, ამა რას იზამსო. ამასობაში ხელთ იგდო მოხერხებული წუთი ბატონმა რიჩარდომ და აღერსიანი კილოთი აუხსნა პაგანიოს, თუ რისთვის მოსულა იგი აქ, სთხოვა—რა სახლად უნდა, მიიღოს, მხოლოდ თვისი კოლი კი დაუბრუნოს უკან. ამაზე მზიარულად უპასუხა პაგანიონომ.

— ბატონო ჩემო, თქვენი წინადადების საწინააღმდეგო მე არაფერი არ მეთქმის და კიდევ მოგახსენებთ მოკლეთ და მკაფიოთ: ექვ გარეშეა, რომ ჩემთან ცხოვრებს ვილაც ახალგაზდა ქალბატონი. თქვენი კოლია იგი, თუ ვისიმე სხვისი —ეგ მე არ ვიცი. დიდი ხანიც არაა, რომ მე ვიცნობ თვით იმ ქალს—ეს მას აქეთ, რაც იგი ცხოვრებს ჩემთან. თუ რომ თქვენ მართლა მისი ქმარი ბრძანდებით, როგორც ამბობთ, მე წაგიყვანთ თქვენ მასთან, ვინაილვან თქვენ მე პატიოსან და თავაზიან კაცათ მეჩვენებით და კიდევ ვარ დარწმუნებული, რომ იგი თქვენ ვიცნობსთ როგორც ქმარს. თუ რომ იგი ინებებს თქვენთან დაბრუნებას, მე მივიღებ იმ სახლადულს როგორსაც თვითან თქვენ დამინიშნავთ. თუ რომ იგი არ გამოგყვით, ქალის ხმარების ნებას არ მოვცემთ—იგი უნდა დარჩეს ჩემთან. მე, ხომ მხედავთ, ჯერ ასე ახალგაზდა ვარ და, რაღა თქმა უნდა, უარს არ ვიტყვი ისეთ ღამაზე ქალის დაბატონებაზე.

შემდეგ. წაბრძანდით და ეცადეთ, რომ ცოტათოდენი ხანი კიდე გააჩინალოთ ამ ქვეყანაზე: როგორ გიმავრებსთ დედამიწა, რაც თქვენ სუსტი და გამწვარი ხართ! მეტსაც მოგახსენებთ: თუ რომ ამ კაცმა როდისმე კიდევ გამოძევა, მე-ი მგონია, რომ მას ეს იმდენად არ აფიქრებს, რამდენათაც ის, რომ მე თვითონ არ დაეტოვო, მაშინაც არ ვიახლებით თქვენთან; იმიტომ, რომ ლომონივით გამოგწუროს კაცმა, ერთი ლამაზი წვენიც აღარ გამოგივით. დიანხ, მეყო, რაც ხანი თქვენთან დავყავი; მაშინ მხიარულებას სხვაგან მოგვძინი. ხელახლა გიმეორებ, რომ ახლა ჩვენთვის არაა არც უქმე დღე, არც მარხვა, არც სინანული... ამიტომაც მე აქ ვჩივები და თქვენ მიბრძანდით, თუ არა ახლავე ვიკივლებ, რომ თქვენ გინდათ ძალ და ძალ ჩემი შეურაცყოფა!

ჩინადრომ თვალსა და ხელშეუაღიანხა, რომ მისი საქმე წაგებულა; მხოლოდ ახლა მიხვდა, თუ რა დაამზავა, როცა ახალგაზრდა ქალი შეირათო. მწუხარ და ყურებმ-ჩამოყრილი გამოლოდა ის ოთახიდან და ბევრ რაღაცეებს მოუყუა პაგანიოს, რისგანაც არაფერი არ გამოსულა. მეტი გზა აღარ იყო — ცოლი იქ უნდა დაეტოვებინა და თვითონ კი პიხაში დაბრუნებულყოფილი. დიდს მწუხარებით თითქოს გონივით შეიკრა ტე უგზო-უკვლოდ დაეთროდა ქალაქში. თუ ვინმე მიესალმებოდა, ან შეეკითხებოდა რასმე, ის მიუგებდა: „ყოჩაღი დარდი-მანდი დედაკაცისთვის უქმეები არ არსებობსო!“ ამის მეტს მისგან ვერაფერს გაიგონებდი. დიდი ხანი არ გასულა ამის შემდეგ, რომ ის ვარდიყვალა და პაგანიოს, როგორც ეს გაიგო, იცოდა რა, თუ როგორ უყვარდა იგი მისი გულის ბანოვნას, კანონიერ ცოლად გაიხიდა. მიუხედავად უქმეებისა, მიუხედავად მარხვისა ორთავენი მუშაობდნენ თავდადებულად, სანამ ფეხებზე დაიარებოდნენ და ძალიან მხიარულადაც ცხოვრობდნენ.

კრიჭა.

ვეძებ საქმროს კვიანს, ახალგაზრდას, არავითარ პარტიას არ ეკუთვნოდეს, კლუბში სიარული და ლოტოს თამაში არ უყვარდეს საღამოს ხუთი საათიდან ვარტე არ გადაიოდეს. არცერთ ქალთან ნაცნობობა არ პქონდეს. არც მამა ყავდეს არც დედა, არც ძმა და არც და. მე თვით სათნოიანი ქალი ვარ, არ მიყვარს „ვეჩიერები“ და თეატრებში სიარული, ახალგაზრდა ყმაწვილებს არავის ვიცნობ, ხელსაქმე ძვირფასი ვიცი, პრანქიობა სხევსავით არ მიყვარს. შპითევი: ფულათ ხუთასი მანეთი მაქვს (კასის წიგნი ვუგარის წერის დღეს ჩაგბარდება) წნით ორმოცდა რვა წლის გახლავართ. ადრესი: ქუთაისი ივანოვის ქუჩა.

საიქიოს კარბუხა.

(გადამღებული).

საიქიოს კარბუხე
მიღვენ, მიჯარდენ მკვდრები;
ეკითხებიან იმით
რიგით კარის მტველები:
— ვინ ხარ?
— ინგლისელიო.
— წაბრძანდი ჯოჯოხეთში.
— შენ ვინლა ხარ?
— ფრანგიო.
— ამოუდქი გვერთში.
— შენ?
— ქართველი გახლავარ.
— ყოფილხარ ჯოჯოხეთში.
ახლა კი მოისვენე —
წაბრძანდი სამოხხეთში!

კრიჭა.

ვისაც გინდა ადგილების შექენა, მიბრძანდი დიდად განათლებულ დასამიძესთან. პირობის ხელწერილი არ გინდათ, სიტყვას ენდეთ, — თავის სიტყვას არ გადაუხვევს: რასაც იტყვის, კიდევ აგისრულებთ. მით უმეტეს არ გასტებს თავის პირს, თუ ადგილები ხალხს პირდება. გაქირავებული ხალხი მის ძალიან ებრალება! ან კი სხვაფერ როგორ შეიძლება — მამისგან შვილი გაგვცა. ბუთსაგან ბუენაქოვო, ნათქვამია.

წ ი რ ი ლ ი.

ბატონო რედაქტორო!
მოხუცი სჯულის მამა
რჯულზე წამახლისა
მორწმუნე ხალხის ქრთამზე:
ვარ ჯაშუში — გამგზავნი
იცე — ქვწყნებში ორისა —
მით არ წამდათ ღვთიერი
ბუნება მაკოვრისა.
ასეთ ღვაწლსა და ამავს
დასცხე ზემი, ზარი, —
იქნებ მემძღოს ჯილდოდ
მე ვლადიმირის ჯვარი!

ვფრები.

მოგილოცეთ „წითელ“ კვერცხს (ამაღლებამდი არ ეგვიანება) და იესურებთ, რომ გადაჩინოდეთ მშვიდობით —
1) ტერ-აკოპოვის ნუესტროკას,
2) კრუშევანის დაკურთხებას,
3) მერკვილაძის ცილის წამებას და ქორებს,
4) დაზარალებულთა დამხმარებელ სოფოვალოების იმეცხას,
5) ქვარ-ანის მეგობრობას,
6) ქ-ნ. დემურიას ცბიერებას,
7) „გოკისთვის“ თავდადებულის „დანოსებს“ და დარბევას,

8) გოლოვინის წელში ტეხას, მუხლენის კეცას,
9) ღუშეთელი სულის მამის საქციელს,
10) ქიათურის „წამესტრისკ“ ბრტყალებს და მათრახს,
11) ზიციის ნაებენ ჯაშუშების „პრეტენზიას“,
12) დიასამიძის პატიოსან სიტყვას, სპექულაციას,
13) გოგელიას რისხვას და მუქარას,
14) ადამიშვილის „სისქანია პოლიციის“ აგენტობას,

გველის წიწილი.

ღეკეუები.

(საგანგებო.)

ფოთი. „სევერნოე ობშჩესტვოს“ მუშების ლიდერები — ფედერალისტები ერთობ ძან შრომობენ. მათ შორის თავი ისახელა თავისი პოლიტიური მოქმედებით სოციალისტმა ე. ლოლუმ. მუშები დიდს „ოვაციით“ უხედეებიან ხოლმე მას ქუჩაში და სანახსოვრით უგზავნიან მწვანე ხელიკის თავს“ გულზე სატარებლად შემდეგის წარწერით: თვეში 105—107 მ. ვამგითი თითო მის მუშას!

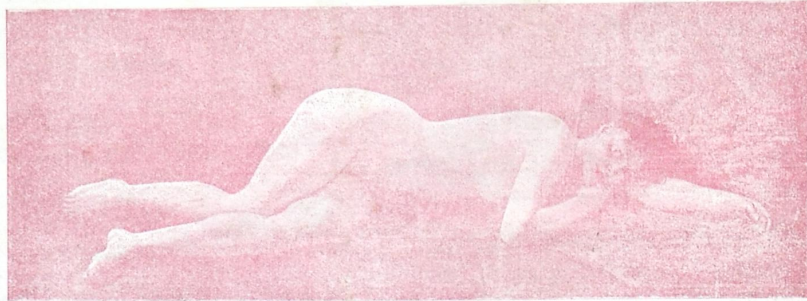
პიტოურა. ზდანიოვიჩს თეშკა ორი წელიწადი ვადა კიდე აქვს „სიხედის“ გამგეობის თავმჯდომარეობისა, მაგრამ ახლავე უტრიან იწონწაღს და შავი ქვის ტალახში გადადებნას უპირობენ. ძნელია მიჩვეულ „პოსტის“ მოშორება;

ველის ციხე (კახეთი) კურთხეულ ჩვენს დროში კუბოებს დიდი გასავალი აქვთ ველის ციხეში. ოგანოვ საქულასაც ეს აუღია ხელოზად და დიდი ქარხანაც გაუღია, ნისიადაც იძლევა კუბოებს. პირველი კუმო დალაქიანთ გეომ შეუქვევა, გადაიხადა 500 მანეთი და კიდევ აქვს გადასახალი 500 მანეთი. უფრო იაფად განა იქნება კიდე კუმოს შექენა? ვისაც არ სჯერა ოგანოვის გულ-კეთილობა მკვდრებისადმი, შიაკითხოს გეოს. საექვლა, რომ ასეთ პირობებში იხიერთა ქარხანამ.

მულა.

ველის ციხე. მამასახლისმა დარჩო ისაკოვმა მეტათ უცნაური ამბანი გამოიგონა ახალთაობის ყმაწვილების ციმპირისაკენ გასამგზავრებლათ. ამის წინეთ ვაზეთ „ლახვარში“ ეკალმა, მუშტმა და სხევებმა იმისთანა რამეები დასწერეს, რომ მამასახლისის ცხვირში ბოლი გაულედა. ბვერიც ეცადა მაგრამ დამწვრავეების ვინაზა ვერ გაიგო. ეხლა ეს ხრიკი გამოიგონა: დამწვრავეებს საამხანაგო სსსამბარლოლოში იწვევეს და ამ გვართა ჯავრის ამოკრა სურს, რასაკვირველია პოლიციელულათ. მაგრამ ეშმაკობა მალე შეუტყვევს და იმის სტერიოზე აღარა ტლინკვენ.

გველის წიწილი.

ოცნება.

სახრჩობელასა ამასა თაყვანსა ვცემთ...
და წმიდასა პაგრომებსა ვადიდებთ!..

კირილე. თხუთმეტი წელიწადია რაც ამ ოხერ საბუღალრზე კრუხათ დამსვენს და ჯერ არაფერი არ ეშველარა. შავი ქვის სააქციონერო საზოგადოებამ შიგ სამოცი კვერცხი ჩიმიწყო, მაგრამ ჯერ არც ერთი არ გამოჩეკილა. თვალი დაუდგა ზდანოვიჩისა: ერთი ორი წლის უკან მგონი კვერცხების მაგივრათ თავგები ლა დახედენ საბუღალრში!

გამომცემელი თინა ბაქრაძე.